

Datum

2022-01-21

Vår referens

Linda Wilhelmson

Arkivarie

linda.wilhelmson@malmo.se

Remiss från stadsrevisionen angående granskning av ärendeprocessen MN-2021-6044

Sammanfattning

Stadsrevisionen har granskat Malmö stads ärendeprocess, med syftet att bedöma om kommunstyrelsen, miljönämnden och tekniska nämnden säkerställt att ärenden bereds i den utsträckning som behövs inför beslut av kommunfullmäktige. Utgångspunkten i granskningen har varit den gemensamma ärendeprocess som beskrivs i Malmö stads ärendehandbok och nämndspecifika styrdokument. Den sammantagna bedömningen är att miljönämndens styrdokument är förenliga med lagkrav, men inte helt förenliga med ärendehandboken. Nämnden har av stadsrevisionen fått rekommendationer och redovisar i yttrandet de åtgärder som nämnden avser att vidta med anledning av dessa, samt när de förväntas vara genomförda.

Förslag till beslut

1. Miljönämnden svarar på stadsrevisionens remiss enligt förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2022-01-21
- Bilaga 1 - Missiv Granskning av ärendeprocessen, SR-2021-66
- Bilaga 2 - Bilaga till missiv Granskning av ärendeprocessen, SR-2021-66
- Bilaga 3 - Stadsrevisionens rapport Ärendeprocessen – fördjupad granskning, beslutad av revisorskollegiet 2021-11-24

Beslutsplanering

Miljönämnden, 2022-02-17

Beslutet skickas till

Stadsrevisionen

Ärendet

Stadsrevisionen har granskat Malmö stads ärendeprocess, med syftet att bedöma om kommunstyrelsen, miljönämnden och tekniska nämnden säkerställt att ärenden bereds i den utsträckning som behövs inför beslut av kommunfullmäktige. Utgångspunkten i granskningen har varit den gemensamma ärendeprocess som beskrivs i Malmö stads ärendehandbok och nämndspecifika styrdokument. Granskningen och dess slutsats har sammanställts i en rapport

som har översänts till kommunstyrelsen, miljönämnden och tekniska nämnden för yttrande, samt till kommunfullmäktige för kännedom. Yttrandet ska redovisa vilka åtgärder nämnderna planerar att genomföra med anledning av de bedömningar och rekommendationer som redovisas i rapporten, samt deras förväntade effekt och när de senast ska vara genomförda. Yttrandet ska vara stadsrevisionen tillhanda senast 2022-02-28. Nämnderna ska även senast 2022-12-31 redovisa vilka åtgärder som vidtagits under 2022 och redogöra för vilken effekt dessa haft i verksamheten.

Bakgrund

När ett ärende hanteras och beslutas av kommunfullmäktige finns många krav på beredningen av ärendet. Bland annat måste kommunallagen och förvaltningslagen beaktas. Kommunstyrelsen har, i enlighet med dess reglemente, ett kommunövergripande verksamhetsansvar för ärende- och nämndsprocess med tillhörande processer och system. Ärendehandboken är det styrdokument som beskriver den övergripande ärendeprocessen och det gemensamma arbetssättet, och ska vara en hjälp i arbetet med att bereda ett ärende. Inom Malmö stad finns även ett antal styrdokument som har påverkan på ärendeprocessen och hur ett ärende ska beredas. Av ärendehandboken framgår att utredningar som görs i samband med politisk beredning ska innehålla en beskrivning av vilka konsekvenser beslutet får för Malmöborna. Det finns dock risk för brister i ärendeprocessens utredningsdel, till exempel vad gäller konsekvensanalyser, jämställdhetsintegrering, antidiskriminering och barnets rättigheter.

Granskning och bedömning

Granskningens syfte har brutits ned i fyra revisionsfrågor, av vilka miljönämnden berörs av de tre sistnämnda:

- Uppfyller ärendehandboken lagkrav och är den utformad så att ärendeberedningsprocessen säkerställs i alla led?
- Har nämnden och styrelsen beslutat om egna styrdokument kring ärendehandläggning och är dessa i så fall förenliga med lagkrav och ärendehandboken?
- Säkerställer nämnd/styrelse att ärenden bereds i enlighet med lagkrav och styrdokument?
- Uppfyller protokoll från nämnd och styrelse lagkrav och krav i styrdokument?

Granskningen av miljönämndens styrdokument visar att miljöförvaltningen tagit fram omfattande dokumentation rörande ärendeprocessen. Dessa bygger på den gemensamma ärendehandboken och är anpassade efter verksamheten, bland annat med hänsyn till att förvaltningen använder Vision som ärendehanteringssystem. Platina, det kommungemensamma systemet, används för hanteringen av nämndshandlingar i enlighet med stadens riktlinjer. En avvikelse har noterats och det är avsaknaden av de olika konsekvensanalyser och konsekvensbeskrivningar ärendehandboken ställer krav på, med undantag för beaktande av barnkonventionen. Vad gäller beredning av ärenden visar granskningen att miljönämnden iakttar de krav som ställs i lagstiftningen, såsom språklagens krav på språk i offentlig verksamhet samt kommunallagens krav på beredning och protokoll. Dock beaktas inte de krav som ställs på beredningen i ärendehandboken till fullo, då konsekvensanalyser för bland annat jämställdhet och jämlikhet inte alltid sker eller redovisas. Granskningen visar att handläggarna behöver mer stöd i att genomföra relevanta konsekvensbeskrivningar.

Stadsrevisionens sammantagna bedömning är att miljönämndens styrdokument är förenliga med lagkrav, men inte helt förenliga med ärendehandboken. Vidare bedömer stadsrevisionen att miljönämnden säkerställer att ärenden bereds i enlighet med lagkrav, samt att ärenden endast till

viss del bereds i enlighet med generella och nämndspecifika styrdokument. Miljönämnden rekommenderas att:

- Säkerställa att nämndspecifika styrdokument inkluderar de olika konsekvensanalyser och konsekvensbeskrivningar som framgår av stadens gemensamma ärendehandbok.
- Utveckla ärendeprocessen så att olika perspektiv och konsekvenser bereds innan ett ärende läggs fram för nämnden.

Stadsrevisionen vill att nämnden för respektive rekommendation ska redovisa vilka åtgärder som planeras att genomföras, deras förväntade effekt och när de senast ska vara genomförda.

Förvaltningens förslag till yttrande

Miljönämnden vill framföra följande synpunkter som bör beaktas och arbetas in i kommande förslag.

Miljönämnden ställer sig positiv till granskningen och anser att syftet och frågorna är relevanta och synliggör efterfrågade utvecklingsbehov. Vidare anser miljönämnden att stadsrevisionens rapport har sammanställts på ett tydligt och välformulerat sätt och att stadsrevisionens rekommendationer är konstruktiva. Som framgick under intervjuerna efterfrågas ett tydligare stöd i ärendehandboken kring när det är relevant att analysera olika perspektiv och konsekvenser, i vilken omfattning och hur dessa ska genomföras. Miljönämnden välkomnar därmed stadsrevisionens rekommendation till kommunstyrelsen gällande översyn och utveckling av ärendehandboken, så att handläggarna får ett enhetligt stöd i hur olika perspektiv och konsekvenser ska beaktas i handläggningen av ärenden. I stadsrevisionens rapport nämns det uppdrag som kommunfullmäktige i februari 2021 gav kommunstyrelsen, där övriga nämnder ska få stöd i framtagandet av en modell för hållbarhetsanalyser. Modellen ska kunna innehålla alla de relevanta perspektiven, socialt, ekonomiskt och miljömässigt. Även kommunstyrelsens översyn från 2020 samt 2021 av styrdokumenterna för hållbarhets- och det rättighetsbaserade arbetet (där bland annat folkhälsopolicyn, utvecklingsplan för jämställdhetsintegrering samt utvecklingsplan för barnets rättigheter ingår) behöver beaktas i det fortsatta arbetet. Denna översyn är ännu inte slutförd Miljönämnden betonar att det är viktigt att staden tar ett helhetsgrepp och att arbetet med utvecklingen av ärendehandboken, framtagandet av en modell för hållbarhetsanalyser samt översynen av styrdokumenterna för det rättighetsbaserade arbetet kopplas samman.

Miljönämnden planerar åtgärder enligt nedan.

Rekommendation: Säkerställa att nämndspecifika styrdokument inkluderar de olika konsekvensanalyser och konsekvensbeskrivningar som framgår av stadens gemensamma ärendehandbok.

Åtgärd: Under 2022 kommer nämndspecifika styrdokument revideras, med fokus på att omarbeta förvaltningens rutin för tjänsteskrivelser. Som komplement kommer stöddokument såsom checklistor och liknande tas fram. Gällande mall för tjänsteskrivelser har i dagsläget en rubrik för barnrättsperspektiv, men saknar bedömning kring jämlikhets- och jämställdhetsperspektiven samt de ekonomiska konsekvenserna. Förvaltningen planerar därför en översyn hur mallen kan struktureras, så att analysen av de perspektiv som varit relevanta att bedöma framgår på ett tydligt sätt. Då miljönämndens mall för tjänsteskrivelser bygger på det kommungemensamma formatet, kommer anpassningar göras i miljönämndens mall vid händelse av att den kommungemensamma mallen ändras.

Rekommendation: Utveckla ärendeprocessen så att olika perspektiv och konsekvenser bereds innan ett ärende läggs fram för nämnden.

Åtgärd: Miljöförvaltningens ledningsgrupp har sedan tidigare gett en arbetsgrupp i uppdrag att utveckla konsekvensanalyser utifrån barnrättsperspektivet. Förvaltningen ska under 2022 utöka denna arbetsgrupp, med ambitionen att ta ett helhetsgrepp gällande framtagandet av ett metodstöd för konsekvensanalyser och konsekvensbeskrivningar. Arbetsgruppen planerar även att ta fram kunskapshöjande åtgärder för förvaltningen i form av exempelvis utbildningar.

Barnkonventionen

Barnkonventionen har beaktats vid handläggningen av detta ärende på följande sätt. Granskningen av ärendeprocessen syftar till att förbättra arbetet med mänskliga rättigheter, där bland annat utvecklingsplanen för barnets rättigheter omfattas. Granskningen förtydligar nämndernas ansvar att omsätta barnets rättigheter i ärendeprocessen. Föreslagna åtgärder från nämndens sida kommer att stärka barnets rättigheter genom ärendeprocessen.

Förslaget har utarbetats av Linda Wilhelmson, arkivarie.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Vian Mirza
Enhetschef
Enheten för kansli och juridik